

Sygn. akt I ACa 58/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący - Sędzia	SA Zbigniew Grzywaczewski
Sędziowie:	SA Ewa Popek SA Ewa Lauber-Drzazga (spr.)
Protokolant	Sekretarz sądowy Magdalena Szymaniak

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2014 r. w Lublinie na rozprawie sprawy

z powództwa M. M.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zadośćuczynienie, odszkodowanie i rentę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 28 listopada 2013r., sygn. akt I C 411/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w punktach III, VI i VII w ten sposób, że:

1. oddala powództwo w zakresie żądania zasądzenia renty (pkt III);
2. zasądzoną n rzecz powoda kwotę 1.142zł kosztów procesu obniża do kwoty 833 (osiemset trzydzieści trzy) złote (pkt VI);
3. nakazaną do pobrania od pozwanego kwotę 6.063zł kosztów sądowych obniża do kwoty 5.706 (pięć tysięcy siedemset sześć) złotych (pkt VII);

II. oddala apelację w pozostałej części:

III. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda M. M. kwotę 1.083 (tysiąc osiemdziesiąt trzy) złote tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

I ACa 58/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 listopada 2013r. Sąd Okręgowy w Lublinie zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda M. M. zadośćuczynienie w kwocie 75.000zł i odszkodowanie w kwocie 2.672zł, obie kwoty z ustawowymi

odsetkami od dnia 27 maja 2011r. oraz rentę w kwocie 350zł miesięcznie poczynając od stycznia 2012r. i ustalił odpowiedzialność pozwanego na przyszłość.

Wyrok Sądu Okręgowego został oparty na następujących ustaleniach:

W dniu 12 lipca 2010r. powód uległ wypadkowi komunikacyjnemu w wyniku którego doznał wielomiejscowych obrażeń w postaci urazu czaszkowo-mózgowego ze wstrząśnieniem mózgu, złamania zęba jedynki górnej lewej, rany okolicy podbródkowej, skręcenia kręgosłupa szyjnego, złamania trzonu mostka ze zniekształceniem, odmy opłucnowej lewostronnej i rany szarpanej lewej nogi, lewego przedramienia i łokcia.

Pozwany ubezpieczyciel wypłacił powodowi w toku postępowania likwidacyjnego zadośćuczynienie w kwocie 25.000zł, z czego 10.000zł w dniu 18 lutego 2011r. i 15.000zł w dniu 27 maja 2011r.

Pozwem w niniejszej sprawie powód dochodził zasądzenia na jego rzecz zadośćuczynienia w kwocie 105.000zł, odszkodowania w kwocie 10.062zł i renty z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 500zł miesięcznie.

Sąd Okręgowy uznał, iż odpowiednim zadośćuczynieniem za doznaną przez powoda krzywdę jest kwota 100.000zł (art. 445 § 1 kc) i uwzględniając wypłacone 25.000zł zasądził 75.000zł z ustawowymi odsetkami od daty ostatecznej decyzji pozwanego tj. od 27 maja 2011r.

Żądanie zasądzenia odszkodowania uwzględnił do kwoty 2.672zł (art. 444 § 1 kc) z odsetkami od 27 maja 2011r.

Opierając się na opinii biegłego ortopedy, który stwierdził, iż powód wymaga rehabilitacji raz w roku w sanatorium przez 21 dni przy kosztach za dzień pobytu 200zł, Sąd Okręgowy zasądził także na rzecz powoda rentę w kwocie 350zł miesięcznie (art. 444 § 2 kc).

Od tego wyroku w części zasądzonej odsetki od zadośćuczynienia i odszkodowania oraz w zakresie renty pozwany złożył apelację zarzucając naruszenie:

- art. 481 § 1 i 2 kc oraz art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że okoliczności dotyczące stanu zdrowia powoda zostały dostatecznie ustalone 27 maja 2011r. i od tego czasu pozwany pozostaje w zwłoce z zapłatą zadośćuczynienia i odszkodowania;

- art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 278 § 1 kpc przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i przyjęcie, że powód mimo przysługujących mu uprawnień do świadczeń z NFZ nie będzie miał możliwości skorzystania z takich świadczeń oraz przyjęcie, że biegły z zakresu chirurgii i ortopedii posiada wiadomości specjalne w zakresie ustalania kosztów pobytu w sanatorium;

- naruszenie art. 444 § 2 k c poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że pozwany jest zobowiązany do zapłaty na rzecz powoda renty z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 350zł miesięcznie począwszy od stycznia 2012r.

Wskazując na powyższe pozwany wnosił o ustalenie daty początkowej naliczania odsetek od zadośćuczynienia i odszkodowania na dzień wydania wyroku oraz oddalenie powództwa co do renty.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna w części dotyczącej renty.

Renta została zasądzona na rzecz powoda z tytułu zwiększonych potrzeb tj. kosztów jakie powód musi ponieść w związku z sanatoryjnym leczeniem rehabilitacyjnym. Z opinii biegłego wynika w sposób jednoznaczny, iż rehabilitacja taka jest niezbędna do zachowania niepogorszonego stanu zdrowia powoda i stanowi warunek pomyślnych rokowań na przyszłość. Biegły w swojej opinii wskazał, iż ma to być 21 dni w ciągu roku w cenie około 200zł dziennie. Należy

jednak zgodzić się ze stanowiskiem pozwanego, iż jakkolwiek rehabilitacja sanatoryjna jest dla powoda niezbędna, to nie wykazał on jakie rzeczywiście miałyby to być koszty. Koszty rehabilitacji sanatoryjnej przyjęte przez Sąd Okręgowy są czysto hipotetyczne zarówno co do wysokości jak i konieczności ich ponoszenia. Należy zauważyć, iż Sąd Okręgowy ustalił w zaskarżonym wyroku odpowiedzialność pozwanego za następstwa wypadku jakiemu uległ powód, mogące wystąpić w przyszłości. Jeżeli zatem powód poniesie koszty związane z rehabilitacją sanatoryjną będzie mógł domagać się ich zwrotu od pozwanego.

Zaskarżony wyrok jest natomiast prawidłowy w zakresie orzeczenia o odsetkach.

Odsetki, w zasadzie, należą się, zgodnie z art. 481 k.c., za samo opóźnienie w spełnieniu świadczenia, choćby wierzyciel nie poniósł żadnej szkody i choćby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Stanowią one zatem opartą na uproszczonych zasadach rekompensatę typowego uszczerbku majątkowego doznanego przez wierzyciela wskutek pozbawienia go możliwości czerpania korzyści z należnego mu świadczenia pieniężnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2000 r., II CKN 725/98).

Jeżeli zobowiązany nie płaci zadośćuczynienia i odszkodowania w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub w terminie ustalonym zgodnie z art. 455 in fine kc, uprawniony nie ma niewątpliwie możliwości czerpania korzyści z zadośćuczynienia i odszkodowania, jakie mu się należy już w tym terminie. W konsekwencji odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia i odszkodowania należnego uprawnionemu już w tym terminie powinny się należeć od tego właśnie terminu. Stanowiska tego nie podważa pozostawienie przez ustawę zasądzenia zadośćuczynienia i określenia jego wysokości w pewnym zakresie uznaniu sądu. Przewidziana w art. 445 § 1 kc możliwość przyznania przez sąd odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za krzywdę nie zakłada bowiem dowolności ocen sądu, a jest jedynie konsekwencją niewymiernego w pełni charakteru okoliczności decydujących o doznaniu krzywdy i jej rozmiarze. Mimo więc pewnej swobody sądu przy orzekaniu o zadośćuczynieniu, wyrok zasądzający nie ma charakteru konstytutywnego, lecz deklaracyjny (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03, OSNC 2005, nr 2, poz. 40, z dnia 17 listopada 2006 r., V CSK 266/06, LEX nr 276339, z dnia 26 listopada 2009 r., III CSK 62/09, LEX nr 738354, i z dnia 18 lutego 2010 r., II CSK 434/09).

W dacie wypłaty przez pozwanego zadośćuczynienia tj. 27 maja 2011r. szkoda i jej rozmiar były znane. Wysokość zadośćuczynienia pozwany mógł określić we własnym zakresie, a skoro zaniżył je w stosunku do doznanej przez powoda krzywdy należy uznać, iż z zapłatą pozostałej kwoty popadł w opóźnienie właśnie z tą datą. Podobnie w przypadku odszkodowania, którego powód żądał już postępowaniu likwidacyjnym.

W związku z częściową zmianą zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny rozliczył koszty procesu stosunkowo (art.100 kpc).

Z tych względów i na podstawie art. 386 § 1 kpc, art. 385 kpc i art. 108 § 1 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.